

VN

8258

PHONG THU

ĐỘI TRƯỞNG MỚI

KIM ĐỒNG

Người biên tập chính: HOÀNG NGUYỄN CÁT

Người trình bày : THY NGỌC

Người sửa bản in : ĐẶNG MINH

In 30.200 cuốn tại Nhà máy in Tiến Bộ, 175 Nguyễn Thái Học

Hà Nội. Khổ: 13 x 19. Số xuất bản: 13/KĐ. Số in: 1253

In xong ngày 20-1-1971. Gửi lưu chiều tháng 1 năm 1971.

Mến tặng các em đội viên
Đội nhi đồng HỒ CHÍ MINH

I

« Tịch tắc tịch tắc... »

Cái đồng hồ này hôm nay chạy chậm thật. Ngồi suốt từ nãy đến giờ, chiếc kim dài mới nhích đi được có tám phút. Thắng sốt ruột tụt xuống đất, chạy ra sân đứng chờ đỡ phải nhìn đồng hồ. Đứng được một lúc, Thắng sợ nhớ ra cái kim phút nó lại nhảy qua con số 12 thì nguy to. Thôi, tốt nhất là cứ vào bàn ngồi. Ngồi cho đến đúng ba giờ thì đi họp.

Mẹ đang khâu, thấy Thắng cứ đứng lên ngồi xuống mãi, liền hỏi:

— Con sắp sửa đi đâu thế?

— Dạ, con đi họp, mẹ ạ!... Một cuộc họp rất quan trọng!

Thắng nhấn mạnh mấy tiếng «rất-quan-trọng» một cách nghiêm chỉnh. Mẹ ngừng tay khâu:

— Vậy à? Việc gì thế con?

Thắng vẫn đứng nguyên bên cạnh bàn, mắt không rời khỏi chiếc đồng hồ:

— Chiều nay, chúng con họp đội để bầu đội trưởng mới đấy mẹ ạ! Đội nhi đồng của chúng con được vinh dự mang tên là Đội nhi đồng Hồ Chí Minh rồi. Mẹ có biết không?

Mẹ bảo Thắng lại gần chỗ mẹ ngồi.

Mẹ gật đầu:

— Mẹ biết! Thế thì cuộc họp ấy quan trọng lắm đấy! Con đã chuẩn bị gì chưa?

Thắng ngẩng lên nhìn mẹ. Thì ra mẹ cũng đã biết Đội nhi đồng tháng Tám được mang tên Bác Hồ Chí Minh muôn vàn kính yêu. Vậy mà Thắng cứ tưởng chỉ có cô giáo biết thôi. Lúc sáng, cô giáo dặn: «Cuộc họp chiều nay rất quan trọng, không một em nào được vắng mặt». Bây giờ, mẹ lại hỏi: «Con đã chuẩn bị gì chưa?» Đi họp mà cũng phải chuẩn bị cơ à? Thắng liền hỏi:

— Đi họp mà cũng phải chuẩn bị hả mẹ?

— Phải chuẩn bị chứ, con! Đi họp khác với đi chơi, con ạ!

— Vâng. Nhưng... con không biết phải chuẩn bị cái gì cả!

Mẹ bảo Thắng lại gần chỗ mẹ ngồi khâu rồi mẹ nói cho nghe.

— Đi họp, mặt mũi chân tay cũng phải sạch sẽ, quần áo phải gọn gàng như khi đi học.

Đừng! Mẹ nói đúng quá, Thắng quên mất đấy!

— Vâng. Con đi thay quần áo ngay bây giờ đây!

Thắng xoay người định chạy vào trong buồng thì mẹ giữ lại:

— Khoan đã con! Bộ quần áo này con mới mặc chưa bẩn, chưa cần thay. Bây giờ con hãy rửa mặt mũi chân tay đã! Sau rồi chải đầu cho gọn ghê, sạch sẽ...

Thắng giơ tay, co chân, quay trái, quay phải ngấm lại quần áo của mình:

— Thế này là vẫn còn sạch, mẹ nhỉ!

— Ừ, nhưng chưa gọn.

À, Thắng nhớ rồi. Cần cho áo vào trong quần. Thế mới gọn và đẹp chứ! Thắng làm ngay.

— Thế này gọn chưa, mẹ?

Mẹ cười:

— Gọn. Giờ thì đi rửa mặt, rửa chân rồi lấy đôi dép da đi vào!

Thắng nhanh nhẹn đem khăn, chậu ra bề nước. Rửa mặt xong, Thắng thấy tỉnh cả người, khoan khoái hẳn lên. Xong xuôi, Thắng chạy vào nhìn đồng hồ. Còn đúng mười phút nữa là ba giờ chiều. Vừa khéo quá! Chuẩn bị như thế, còn hơn cứ quanh ra quanh vào bên cạnh cái đồng hồ. Thắng tới bên mẹ, xin phép:

— Con đi họp đây, mẹ ạ!

Mẹ âu yếm nhìn đứa con trai của mẹ:

— Sờ tay và bút chì của con dân?

Thắng ngơ ngác:

— Ơ! Phải mang cả bút chì nữa ạ?

— Mang chứ! Trong khi họp, bàn đến công việc gì, phải ghi lại. Nếu không, sẽ quên ngay.

Thế đấy! Thắng cười và nghĩ thầm trong bụng: Mẹ tài thật.

Sau khi xin phép mẹ, Thắng chững chạc bước ra cổng. Thắng đi họp đây chứ không phải là đi chơi đâu! Chào mấy chú chim khuyên xinh xinh và chăm chỉ nhé! Các chú hãy rủ nhau bắt sâu thật kỹ vào nhé! Chim khuyên lanh chanh nháy nhót trên cành. Thắng không vừa đi vừa nháy. Thắng bước thật dàng hoàng, không dăm dẫu chạy.

Thắng chững chạc bước ra cổng.

Đi họp về, Thắng hớt hơ hớt hải tìm mẹ khắp nhà mà không thấy mẹ đâu. Chắc mẹ đi họp rồi. Thắng hồi hộp quá!

«Tích tắc tích tắc».

• Đồng hồ chỉ bốn giờ chiều. Thế là họp mất đúng bốn mươi phút thì xong hết mọi công việc quan trọng. Thắng ngồi xuống ghế đợi mẹ và lần lượt nhớ lại từng việc một...

Sau khi đội nhi đồng làm lễ tuyên thệ trước chân dung Bác Hồ, ai nấy đều về chỗ của mình để bầu đội trưởng. Thắng còn đang nghĩ không biết cái cậu đội trưởng sắp bầu đây là cậu nào thì đã nghe cô giáo Mi, lúc này đã trở thành chị phụ trách đội, nói:

— Bây giờ các em sẽ suy nghĩ và giới thiệu bạn nào xứng đáng nhất để chúng ta bầu làm đội trưởng.

Lại phải giới thiệu nữa? Thắng thầm nghĩ thế và phân vân. Ai nhỉ? Các bạn cùng học ở lớp Một năm ngoái với Thắng thì Thắng biết rồi. Nhưng còn các bạn ở nơi khác đến? Mà lại vào học lớp Hai ở đây mới được vài tuần lễ thôi! Ai, chọn ai bây giờ nhỉ?

Bỗng, Thắng thấy Thái giơ tay:

— Thừa cô, em xin giới thiệu ạ!

À, cậu Thái. Bạn cùng học từ lớp Võ lòng với Thắng đấy mà! Để xem cậu ấy giới thiệu ai nào!

Cô Mi cười:

— Kể từ buổi họp này trở đi, các em là đội viên đội nhi đồng Hồ Chí Minh lớp Hai C mà chị là phụ trách. Mỗi khi sinh hoạt đội các em gọi chị là chị phụ trách nhé! Khi nào lên lớp học, các em mới lại gọi chị là cô giáo. Nào, em Thái phát biểu ý kiến đi!

Thái đứng lên, cười rất tươi:

— Em xin giới thiệu bạn Thắng. Bạn Thắng làm đội trưởng được đấy ạ! Bạn ấy học giỏi nhất lớp Một đấy ạ!

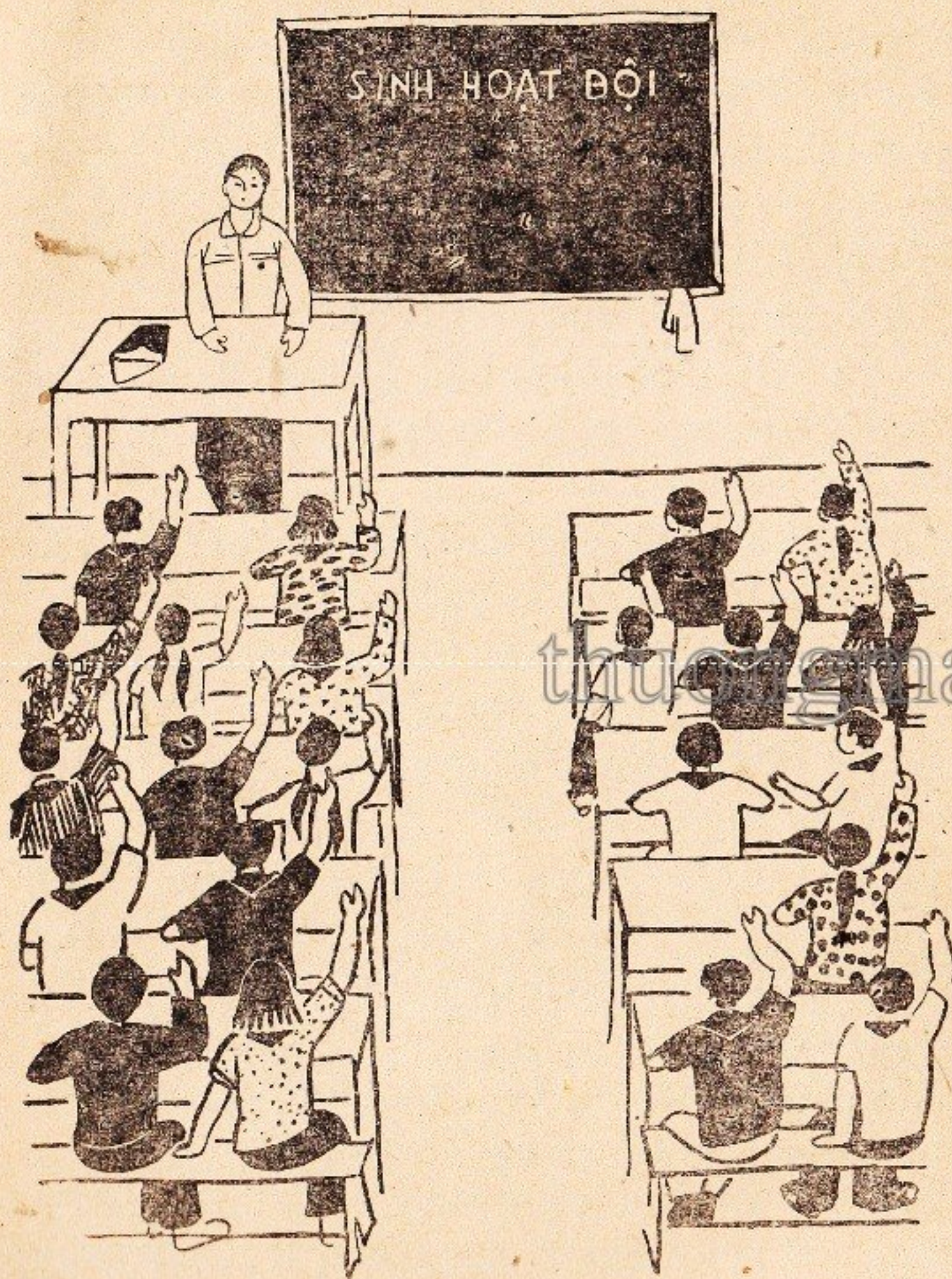
Thắng «ơ» khe khẽ. Sao lại thế nhỉ? Cái cậu Thái này...

Thái vừa nói xong thì ba bốn cánh tay nữa cũng giơ lên. Cậu Quý đứng dậy:

— Em đồng ý bạn Thắng ạ! Bạn ấy không nói tục và không đánh bạn.

Cả cái cậu Quý này nữa! Quý mới quen Thắng từ hôm vào học lớp Hai thôi! Quý nghịch lắm, nhưng mà Thắng thích Quý chạy nhanh và cuốc đất khỏe.

Sau Quý là Na, rồi Lê... và mấy bạn gái nữa, cũng đồng ý giới thiệu Thắng! Thắng hoảng quá, nóng cả tai và trống ngực đánh thình thình. Thắng hết xoay người sang bên trái lại xoay sang bên phải mà không biết để hai cái tay vào đâu cho đỡ ngượng nghịu. Còn chị phụ trách

Chỉ có Thắng là không giơ tay.

thì cứ nhìn Thắng tủm tỉm cười. Chẳng hiểu cái đám rôm sảy ở đâu nó bò ra nhanh thế không biết, chúng đốt ran cả lưng Thắng!

— Nào, chúng ta bắt đầu bầu đội trưởng! Em nào bằng lòng bầu em Thắng thì giơ tay!

Chị phụ trách vừa nói vừa đứng lên.

Cả lớp giơ tay. Chỉ có Thắng là không giơ tay. Chẳng biết có được giơ tay không? Chị phụ trách nhắc:

— Kia! Em Thắng! Em không đồng ý à?

Thắng lúng túng, giơ thẳng tay lên.

Chị phụ trách vỗ tay. Tất cả các bạn cùng vỗ tay...

Cái cậu đội trưởng của lớp Hai C bây giờ chính là Thắng!

Thắng rời chỗ ngồi, lên phía bàn của cô giáo vẫn ngồi mọi hôm để điều khiển cuộc họp. Thắng hết nhìn chị phụ trách lại nhìn các bạn. Ôi, cái bàn của cô giáo sao mà rộng thế chứ! Cái ghế thì lại cao cao là! Thắng thấy nóng cả hai má. Ngồi đây nhìn cả lớp rõ thật. Thắng đặt cả hai tay lên bàn, chưa biết là sẽ làm gì.

Chị phụ trách nhắc:

— Bây giờ đội trưởng Thắng sẽ điều khiển toàn đội bàn đến các công việc khác.

Thắng rút sổ tay và bút chì để lên mặt bàn. Hai tai lúc này không nóng nữa và đám rôm ở lưng cũng đã chạy mất...

Cuộc họp ấy quan trọng thật. Lúc ba giờ
Thắng chỉ là Thắng thôi; chưa đến bốn giờ,
Thắng đã là đội trưởng đội nhi đồng Hồ Chí
Minh lớp Hai C rồi. Thế mà mẹ không biết để
ở nhà nghe Thắng kể chuyện.

Đã định cởi dép để đi guốc, kéo áo ra ngoài
cho mát, Thắng lại thôi. Như vậy sẽ phải cởi
huy hiệu nhi đồng và khăn quàng ra. Thắng
muốn cứ như thế này mà khoe mẹ, thích
hơn.

Chẳng biết từ lúc được các bạn bầu làm đội
trưởng đến giờ, Thắng có gì khác không
nhỉ?

3

Mẹ về rồi! Thắng hỏi luôn:

— Mẹ ơi! Mẹ đã làm đội trưởng bao giờ chưa?

Mẹ chưa hiểu ngay là Thắng muốn hỏi gì:

— Đội trưởng nào hở con?

— Đội trưởng đội nhi đồng ấy!

Mẹ lắc đầu:

— Thế thì chưa, con ạ!

Thắng vui vẻ:

— Mẹ trông con có khác hơn lúc nãy không
nào?

Mẹ hơi nghiêng đầu, nheo mắt:

— Có! Có khác!

Thắng nheo cười:

— Khác à, mẹ?

— Khác. Con đã quàng khăn và đeo huy hiệu
Đội chứng chắc hơn mọi hôm.

Thắng hỏi thêm:

— Thế thôi à, mẹ?

Mẹ cười. Thắng đứng nghiêm:

— Con được các bạn trong đội bầu làm đội
trưởng. Thế mà mẹ không biết!

Nói xong, Thắng ôm lấy mẹ liu tiu kể lại cho
mẹ nghe về cuộc họp của đội nhi đồng Hai C.
Đang kể, sức nhớ đến những lần bị mẹ mắng,
Thắng đột ngột dừng lại:

— Mẹ ạ, mẹ đừng mắng con nữa nhé!

Mẹ nhìn Thắng:

— Con không muốn bị mắng nữa à?

Thắng nói khê:

— Vâng. Hôm nay, chúng con đã bàn chung
ở đội với nhau rồi. Đội viên Đội nhi đồng Hồ
Chí Minh phải xưng đáng là cháu ngoan của
Bác Hồ. Con mà còn bị mắng thì làm cháu
ngoan của Bác sao được!

Mẹ vuốt tóc Thắng:

— Con không nghịch đất bần nữa chứ?

— Vâng. Nhất định là con thôi nghịch bần.

— Thế ra nằng thi...

Thắng trả lời rất gọn:

— Con sẽ không quên đội mũ, mẹ ạ... Mẹ «ừ» đi!

Mẹ «ừ» và nói thêm:

— Con đã ngoan thì không bao giờ mẹ lại muốn mắng con, chủ bé đội trưởng của mẹ ạ!

Thắng ngả hẳn đầu vào lòng mẹ và hứa:

— Vâng, con sẽ ngoan ngay từ bây giờ!

Hai mẹ con cùng vui...

4

Người đội trưởng cần phải luôn luôn nghĩ đến các bạn và công việc của đội. Bỏ mẹ và chị phụ trách đều bảo Thắng như thế. Vậy thì từ trước đến giờ, Thắng có nghĩ đến các bạn của Thắng không nhỉ? Thắng nhắm tên từng bạn một. Không thiếu ai hết. Nhưng mà... nghĩ gì đây? Nghĩ đến cái mũi thò lò của cậu Thái hay là cái tật «ngủ nhè chè thiu» của Na? Cậu Quý đá bóng giỏi nhưng ngồi trong lớp lại cứ hay nhìn ra ngoài... Tưởng nghĩ gì chứ nghĩ như thế thì Thắng nghĩ được quá! Song, nghĩ thế để làm gì? Ừ, để làm gì chứ?

Những chuyện như vậy ở lớp Hai C thì nhiều lắm, đếm mãi cũng khó mà hết. Càng nghĩ càng ra nhiều điều thật là buồn cười.

Các bạn của Thắng rất hay «thừa cô», hơi một tí là... «thừa cô». Làm đội trưởng mà cứ phải đi «thừa cô» cho các bạn ấy thì hết ngày. Ví dụ như thấy hai bạn đánh nhau hay nói tục thì có đi «thừa cô» không? Thắng vừa đi đến lớp vừa nghĩ như thế thì bỗng nghe có tiếng gọi:

— Thắng! Ăn không?

Thắng chưa kịp ngẩng lên đã nghe đánh bộp một cái ngay trên chóp mũ. A! Bàng! Bàng chín! Chỉ nhìn thoáng thấy cái vỏ mớ măng, vàng mọng của quả bàng cũng đủ nuốt nước bọt rồi. Thắng bỏ mũ, ngửa cổ nhìn lên cây xem đó là ai, hóa ra An.

An đang vắt vẻo «cưỡi ngựa» trên một cành bàng, miệng cười toét.

— Ăn không?

Thắng buông thông cả hai tay. Thật là khó nghĩ quá. Đã bảo không nên trèo cây, ngã vỡ đầu, mà cái cậu An này cứ trèo. Ngồi thế kia, trèo thế kia, nhỡ hụt chân hụt tay, ngã lộn xuống thì còn gì là cổ! Thắng thèm ăn bàng quá! Nhưng ăn có được không? Chả lẽ vừa ăn bàng của An cho lại vừa đi «thừa cô» à? Thế thì... nó làm sao ấy! Không. Thắng không ăn và Thắng cũng không muốn đi «thừa cô».

— Tờ không ăn! — Thắng đáp và nói thêm — Cậu xuống đây tờ bảo cái này!

An bứt thêm một quả bàng nữa, nhét vào túi rồi tọt xuống cười hì hì:

— Cho cậu!

Thắng không cầm, chỉ hỏi:

— Cậu quên rồi à?

An ngơ ngác:

— Quên gì?

— Gì nữa. Cắm trèo cây cơ mà!

An hiểu ra, vênh mặt:

— Tờ chả sợ. Cứ trèo!

— Ngã thì sao?

— Chả ngã được!

Nói xong, An quay đi. Thắng lúng túng, gọi:

— Cậu An!

An dừng lại. Thắng sực nhớ đến hôm họp đội và công việc đã bàn, liền nhắc:

— Cậu không muốn là cháu ngoan Bác Hồ à?

An tròn cả mắt:

— Muốn chứ!

— Thế sao lại trèo cây nào?

Giờ thì An chịu thua, không cãi được nữa.

Thắng lững thững bước đi. An cũng lững thững bước đi. Chả hiểu An bực cái gì, vút tọt quả bàng đang ăn dở xuống đất, hỏi khề:

— Cậu không mách chứ?

— Mách gì? — Thắng hỏi lại.

— Mách cô giáo!

Thắng lắc đầu:

— Không! Cậu không trèo nữa thì thôi, tờ mách làm gì!

— Thế thì thôi!

An móc túi vớt nốt số bảng còn lại, lăm bằm :
— Thế thì thôi !

Mấy quả bảng bị quăng đi, vội vàng lăn tít ra ngoài xa...

5

Đến cổng trường, Thắng gặp ngay cậu Thái. Trông kia, cái mũi của cậu ta đã lại đang thò lò, nom xấu quá. Thắng đến cạnh Thái:

— Này, sao cái mũi của cậu nó cứ thò lò mãi thế?

Thái « sục » một cái, hai dòng nước mũi chạy tọt vào trong:

— Tớ cũng chả biết nữa!

— Sao cậu không xi nó ra?

— Xi xong nó lại chảy.

— Thì xi nữa.

Thái quay ngoắt lại nhìn Thắng:

— Tớ không xi!

Thắng cũng nhìn lại:

— Cứ xi!

Thế là Thái cúi:

— Không xi! Mũi của cậu đấy à?

Nghe Thái nói, Thắng bực mình quá!

Chỉ một tí nữa là hai đứa cãi nhau. Làm đội trưởng khó thật!

Tan học, Thắng đi một mạch về nhà, nét mặt không được vui. Thắng không có ý định kể lại chuyện này cho mẹ nghe, thế mà mẹ đoán ra được mới tài chứ! Thấy Thắng vừa định ngồi xuống thêm hé, mẹ liền gọi:

— Thắng, vào đây mẹ bảo!

Thắng « dạ » và buồn rầu bước vào.

— Con cãi nhau với bạn phải không?

Thắng ngần ngừ một chút rồi thông thả kể lại đầu đuôi câu chuyện về cái mũi của Thái cho mẹ nghe và nói thêm:

— Đấy..., con có định cãi nhau đâu!...

Mẹ cười:

— Con không định cãi nhau là đúng. Nhưng như thế chưa thể coi là giúp đỡ bạn được!

Thắng khó hiểu quá! Vậy phải như thế nào mới là giúp bạn?

— Con phải nói làm sao cho bạn Thái không bực mình. Như vậy mới không xảy ra cãi nhau chứ!

Thế thì Thắng chưa biết nói như thế nào cho Thái khỏi bực mình đây. Giúp bạn, vậy mà cũng khó thật!

Thắng năn nỉ:

— Mẹ... mẹ bảo con nói cho bạn Thái không bực mình đi!

Nhìn vẻ mặt buồn rầu và ngờ ngác của Thắng, mẹ không nhịn được cười:

— Muốn thế thì con phải vui lên đã! Vui vẻ mà giúp bạn. Đừng có cáu gắt với bạn. Đã là đội

viên thì phải thương yêu nhau, coi nhau như anh em một nhà...

Lại còn phải coi nhau như anh em một nhà nữa? Như Thắng và Thái đây, đứa nào làm anh, đứa nào làm em? Hai đứa, kể ra cũng thân nhau đấy chứ! Có thể coi nhau là anh em được lắm. Song đứa nào đáng làm anh, đứa nào sẽ là em thì Thắng chưa bao giờ nghĩ đến. Đừng so nữa, Thắng thấp hơn Thái một tí; kể ngày sinh tháng đẻ thì cháu Thắng lại hơn Thái mấy chục hôm. Bây giờ vì cần giúp đỡ nhau tiến bộ mà Thắng phải gọi Thái là anh thì cũng được thôi! Miễn là cái mũi của cậu ấy không thò ló nữa. Điều quan trọng nhất lúc này là Thắng phải làm sao đây cho Thái không bức tức.

Đi học về đang đói bụng, chắc nghĩ chưa ra được. Thắng tùm tùm cười một mình, chạy xuống bếp sắp cơm... Thắng đã bụng nổi cơm trên tay mà vẫn chưa thôi nghĩ về người bạn cùng lớp của mình...

6

Hôm nay là thứ bảy. Sân trường rộn hân lên. Từ xa, người ta đã nghe thấy tiếng la hét reo hò trong sân đá bóng. Bóng bươi, bóng cao su, bóng cuộn bằng giẻ rách... bay đi bay lại tới tấp dưới hàng me, dưới gốc bàng sum sê cạnh

lá. Các thầy giáo cô giáo hiền từ đứng trên bậc thềm, vui vẻ dõi theo những cái bóng nhỏ đan đi đan lại trên sân trường. Cô giáo Mi dạy lớp Hai C cũng đang tươi cười với các em học sinh. Cô quay dây cho các bạn ấy tập nhảy nữa cơ đấy! Bọn con gái thích thật. Thắng thầm nghĩ thế và ngẩn ngừ nhìn về phía sân bóng. Thắng rất thích đá bóng và đá vào loại giỏi. Chỉ chán có một điều là chúng nó cứ hay đá hụt, đá nhầm, đá cả vào chân nhau. Đôi khi Thắng cũng vậy. Rõ ràng là định đá quả bóng mà lại... sút bẻng ngay vào móng đứa khác. Giá cô giáo là... thầy giáo nhỉ, thì bọn con trai như Thắng thế nào cũng được thầy bảo cách đá bóng! Song như thế thì lại không có cô giáo Mi phụ trách nữa. Thắng miễn cô giáo nhưng lại cũng thích có cả thầy giáo dạy đá bóng. Thắng phân vân: Mình là đội trưởng rồi, chả hiểu có còn được đá bóng như trước nữa không? Hay là chỉ đứng ngoài để giúp đỡ những đứa đá nhầm và cãi nhau trong sân bóng? Nếu mình cũng vào đá thì làm sao mà giúp đỡ được? Thôi, đừng xem vậy!

— Sao em Thắng lại đứng đây?

Thắng giật mình. Cô giáo đã tới bên cạnh Thắng từ lúc nào mà Thắng không biết. Thắng luống cuống:

— Em thưa cô... em thưa cô...

— Em không biết đá bóng à?

Thắng mở tròn mắt:

— Có ạ!

— Thế sao không vào mà đá?

Thắng vân vê hai vạt áo của mình:

— Em... em là đội trưởng ạ!

— Đội trưởng thì sao?

— Thì em phải... đứng ngoài để giúp đỡ các bạn ạ!..

Cô giáo cười:

— Không cần phải thế đâu! Em cứ vào đá đi... Đội trưởng cũng đá bóng như thường...

Thắng thích quá:

— Thưa cô thật ả?

Cô vẫn cười vui vẻ:

— Thật!

Thắng định chạy té vào sân bóng thì cô giáo nắm ngay lấy tay Thắng:

— Khoan đã! Đội Hai C ta có lập được đội bóng như các anh ở lớp trên không?

Thắng hớn hờ:

— Được chứ ạ!

— Thế thì em bàn với các bạn trong đội đi nhé!

Thắng sung sướng quá, reo lên:

— Vâng ạ!

Thế mà Thắng cứ tưởng cô chỉ hướng dẫn cho các bạn gái nhảy dây thôi...

Thắng đã chạy vào đến sân bóng rồi, cô Mi vẫn đứng đó nhìn theo em.

Mùa đông.

Những con chim sâu đến là chăm xuống chơi với những vườn rau cải. Chúng xập xòe từng đôi cánh xinh xinh, chấp chới trên cành cây rồi sà thấp xuống luống đất. Gió lạnh! Những người bạn nhỏ trên đường tới lớp phải đi sát vào nhau. Thắng đón Thái ngay trên lối rẽ vào trường. Hai đứa chơi thân với nhau từ hôm nào, Thắng quên rồi. Nhưng những lần Thái để phần quả cho Thắng thì Thắng còn nhớ lắm, dù đấy chỉ là mấy hột ngô rang hay một cái bánh quy. Hôm nay Thắng cũng có quả đợi đưa cho Thái đây! Chẳng hiểu người lớn chơi thân với nhau thì thế nào, chứ bọn Thắng chỉ vậy thôi.

Thắng đưa kẹo, Thái ăn luôn và khen:

— Kẹo ngon ghê! Quả của bố cậu gửi về hả?

Thắng gật đầu. Thái «sụt» một cái:

— Đào để đi!

Thắng lắc đầu.

— Cỏ gà vậy!

Thắng cầm tay Thái:

— Tớ có việc quan trọng muốn nói với cậu đây!

Thái «sụt» một cái nữa, bằng lòng ngay:

— Ừ, thôi vậy. Cậu nói đi!

Thắng nói gần như lời mẹ đã khuyên:

— Tớ với cậu ấy mà... Chúng ta như anh em.
Tớ là đội viên cậu cũng là đội viên..

Thái ngắt lời:

— Anh em à?

— Ủ. Đã là đội viên thì phải thương yêu nhau như anh em. Bây giờ thế này, cậu cao hơn tớ một ít, cậu làm anh, tớ làm em.

Thái xua tay:

— Anh em quái gì! Sao cứ lại phải là anh em?

Thắng giảng giải:

— Để giúp đỡ nhau tiến bộ mà...

Thái im lặng. Thắng nói tiếp:

— Mà, muốn giúp nhau tiến bộ thì đừng làm cho bạn bức mình. Phải luôn luôn vui vẻ với nhau. Tớ cũng thế mà cậu cũng thế!

Thái gật:

— Ủ, được.

Thắng vui vẻ:

— Thế, coi như cậu làm anh nhé!

Thái lại xua tay:

— Tớ chả làm anh. Cậu ấy!

Thắng phải nói thêm rằng nếu không làm như thế thì khó giúp đỡ nhau lắm và Thắng đang muốn giúp đỡ Thái đây.

Thái hỏi:

— Cậu đang muốn giúp đỡ tớ?

— Ủ.

— Thế thì cậu cứ nói đi!

— Nhưng mà cậu không được câu đấy!

— Không câu.

— Thật chứ?

— Thật.

Thắng liền khoác vai Thái, vừa bước đi chậm chậm vừa nói:

— Cậu đừng để mũi thò lò nữa!

Thái dừng lại:

— Mũi tớ ấy à?

Thắng khẽ gật đầu, vẻ không vui:

— Ủ. Tớ chỉ muốn cho cái mũi của cậu cũng sạch như mũi tớ.

Thắng nói xong, Thái gạt ngay tay Thắng ra. Thắng lo quá! Khéo mà cậu ấy lại câu rồi. Nhưng mà không, Thái chỉ cho tay vào túi, lấy khăn và xỉ mũi.

— Được, tớ sẽ không thò lò mũi nữa. Nhưng tớ chả làm anh cậu đâu! Việc quái gì phải thế! Thắng thích quá! Thế là Thái bằng lòng rồi. Thắng cười và khẽ hích Thái:

— Cậu cũng phải giúp đỡ tớ nữa chứ!

Thái chưa hiểu:

— Tớ giúp đỡ cậu ấy à?

— Ủ.

— Tớ chả biết cậu có gì mà giúp. Cậu là đội trưởng cơ mà!

Thắng nói rõ hơn:

— Hề thấy tớ có gì sai cậu phải phê bình tớ.

Thái «à» một cái:

— Thế thì được.

— Cả cậu cũng phải giúp đỡ cái Na, cái Lê, cậu Quý nữa đấy!

— Tớ ấy?

— Chứ sao!

Thái cười hì hì và gật đầu.

Hai đứa đi vừa vặn đến lớp thì nói xong câu chuyện quan trọng.

8

Từng đợt gió mùa đông bắc tràn về dữ dội. Đi đến đâu cũng gặp rét. Hôm nào rét ngọt, nắm tay lại, xòe ngón ra cũng khó. Trong lớp, đứa nào yếu đã húng hắng ho. Thắng chỉ lo nhớ có ai ốm thì thật khổ. Đã có lần Thắng bị sưng phổi rồi. Ôi, sưng phổi chán lắm! Chỉ nằm và sốt, sốt chán lại ho thôi, buồn không thể tả được! Ấy là dạo năm ngoái kia! Còn bây giờ Thắng chả dại! Thắng biết giữ ấm người, ấm cổ rồi...

Trong tất cả những đứa ở trong đội, bọn con gái là yếu nhất. Chúng nó ho nhiều hơn bọn con trai...

Buổi học hôm ấy, Thắng đang ngồi chép bài thì cô giáo đến đứng ngay bên cạnh bàn Thắng. Thắng ngồi trong, cái Na ngồi ngoài. Cô từ từ tháo chiếc khăn len quấn trên cổ ra, quàng vào vai Na:

— Em quàng vào cho ấm.

Cái Na giãy người lên:

— Thừa cô... em...

Cô Mi dịu dàng đặt tay lên vai Na:

— Em rét tím cả môi rồi đấy!

Cái Na vẫn lắc đầu:

— Thế còn cô ạ?...

Cô Mi tươi cười:

— Cô mặc đủ ấm rồi.

Thấy cô giáo nhường khăn cho em học sinh bị lạnh, Thắng cảm động quá! Thắng hết nhìn cái Na lại nhìn cô giáo. Cả lớp cùng ngừng bút hướng về phía bàn Thắng ngồi và đứa nào cũng xúc động. Một ý nghĩ tốt đẹp chợt lóe ra trong óc Thắng. Thắng đứng lên:

— Em thừa cô...

Cô giáo khẽ gật đầu.

— Em xin đổi chỗ cho bạn Na ngồi vào trong cho... ấm hơn...

Nói xong, Thắng chỉ lo cô giáo không cho đổi chỗ. Thắng nhìn cô dăm dăm. Cô lại khẽ gật đầu. Thắng và Na nhẹ nhàng chuyển chỗ. Khi Thắng đã ngồi ra phía ngoài, cô mới quay lên bàn, nhìn xuống phía các em học sinh thân yêu:

— Các em! Em Thắng đã làm một việc tốt, Thắng đã nhường chỗ ngồi ấm cho bạn. Cô rất vui lòng...

Nghe cô nói, Thắng ngượng ngịu, nhìn xuống trang vở đang mở rộng trước mặt. Lòng Thắng thầm mong cô đừng khen Thắng. Chính cô đã săn sóc bạn Na trước, rồi Thắng mới làm theo...

Thắng cứ ngồi yên như thế cho đến khi nghe thấy có tiếng động ở phía sau. Thì ra Quý, Minh và Lê cũng đang xin phép cô giáo đổi chỗ cho các bạn yếu hơn mình. Thắng ngược nhìn cô giáo. Trông cô hiền quá! Thắng bỗng nghĩ đến mẹ ở nhà. Cô và mẹ sao mà giống nhau thế! Mẹ thì thương con mẹ. Cô giáo thương các em học sinh của cô. Còn Thắng và các bạn Thắng lại thương yêu lẫn nhau như một đàn con nhỏ mà cô giáo là mẹ chung của cả lớp vậy.

Một cơn gió lạnh lùa qua cửa lớp. Thắng khẽ rung mình và xoay người. Thắng muốn hứng lấy cơn gió rét ấy để cho Na ngồi phía trong ấm hơn.

9

Ai muốn vào Đội nhi đồng Hồ Chí Minh cần phải ngoan và chăm học. Mà lớp Hai C lại còn những năm bạn nữa chưa được kết nạp vào đội, trong đó có cậu Nghinh. Cậu ta học thi kém, nhưng nghịch rất tài. Con cóc nhảy ra,

con gà chạy lại, Nghinh cũng nghĩ ra được trò chơi. Thế mà cứ ngồi viết độ một lúc là y như Nghinh chán. Cậu ta rất tài bắt chước người khác và pha trò. Có hôm, Nghinh ngồi thụp xuống gặm bàn giả làm tiếng ếch kêu, khiến cho cả lớp tưởng có con ếch nhảy trong lớp thật. Cần phải giúp Nghinh học khá hơn và trở thành đội viên mới được! Nghinh ngồi cùng bàn với Lê «bé bé bằng bông». Đội nhi đồng Hai C phân công Lê giúp Nghinh. Hai đứa lại ở gần nhà nhau nữa! Chẳng biết Lê có nhận công việc này không? Lê học cũng khá và đạo này chỉ ngủ gật trên lớp ít thôi. Chả nhẽ đã là đội viên rồi lại cứ ngủ gật mãi.

Thắng chạy luôn sang nhà Lê:

Vừa đi đến cổng, Thắng đã nghe Lê «bé bé bằng bông» rồi. Lê đang hát thì Thắng vào. Nhà Lê rộng gồm! Người lớn đi vắng hết. Lê chạy ra đón bạn, hai mắt tròn xoe:

— O! Thắng đấy à?

— Ủ, Thắng đây!

Thắng ngượng ngịu cảm thấy mình không được tự nhiên như ở nhà mình. Thắng đứng sững ngay giữa nhà, dút cả hai tay vào túi quần, khen một câu:

— Nhà cậu sạch nhỉ!

— Ủ, tớ vừa mới quét xong.

Sau khi nhìn xung quanh nhà, Thắng khen thêm câu nữa:

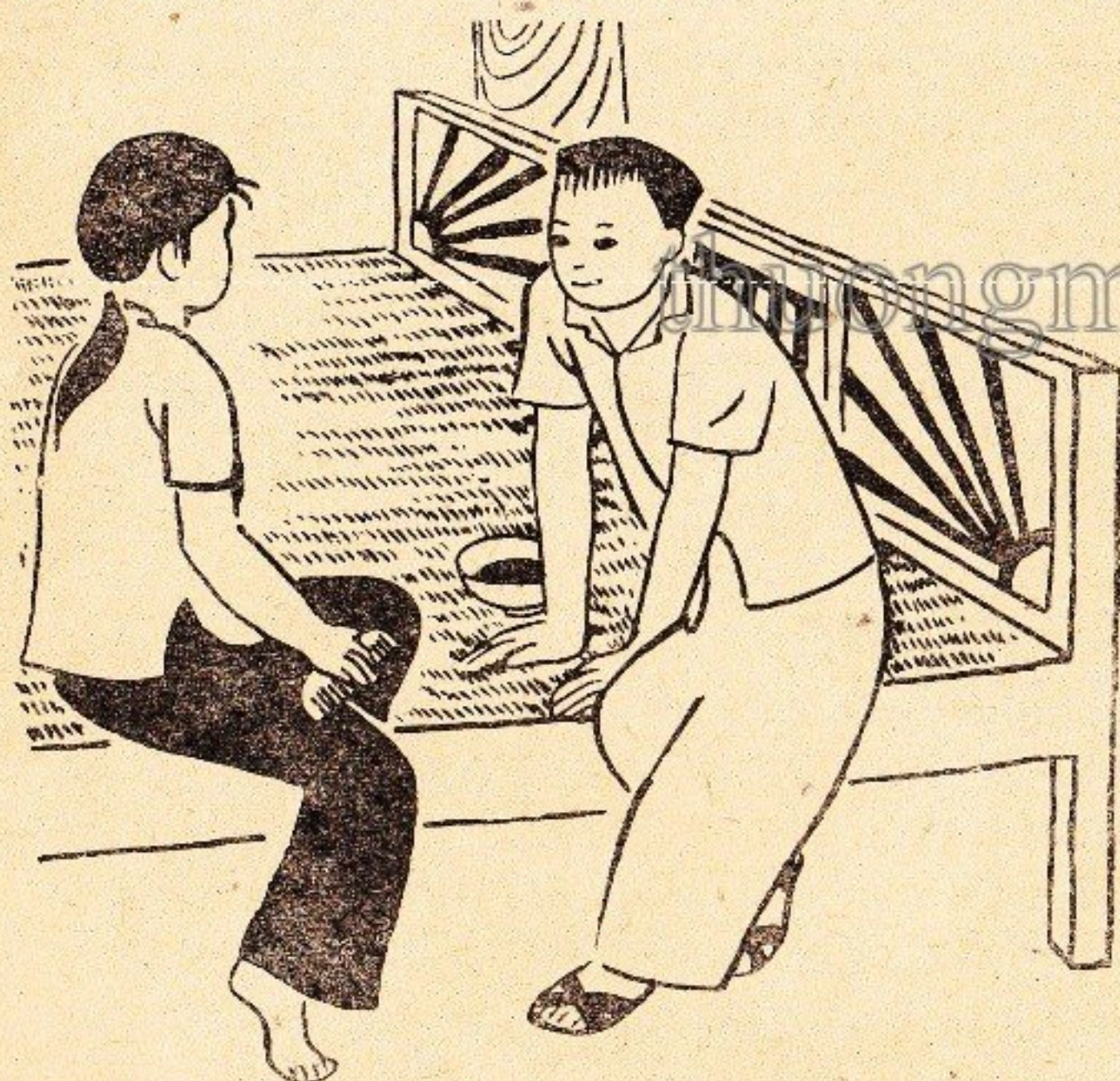
— Đẹp nhỉ! Một mình cậu một cái mắc áo cơ à?

— Ừ. Bố tớ làm cho tớ đấy! Cậu không có à? Thắng nhìn vợ vắn lên trần nhà:

— Không. Tớ vắt ở thành giường, tiện hơn! Lê bĩu môi:

— Tiện! Cậu lười thì có! Mắc lên mắc áo vẫn đẹp hơn chứ!

Thắng thấy Lê nói có lý thật. Thắng chống chế:

— Cúi xuống tớ chải cho!...

— Nhưng mà không có mắc áo thì phải vắt ở thành giường thôi...

Lê không nói gì nữa và chợt nhớ ra là quên chưa mời bạn uống nước:

— Uống nước, Thắng nhé!

— Nước gì?

— Vối.

— Vối cũng được.

Lê lon ton chạy xuống bếp rót nước. Lúc quay lên, Lê không thấy Thắng đâu nữa:

— Cậu ở đâu đấy, Thắng ời!

— Ời!

— Ở đâu đấy? Gầm giường à?

— Ừ.

Thắng lồm cồm chui ra, đưa cho Lê quả bóng cao su:

— Cậu đánh rơi dây này.

Lê mừng quá:

— Thế mà tớ cứ tưởng mất. Kia, bụi dây dầu rồi!

Lê định lấy tay phủi tóc cho Thắng, nhưng lại chạy đi tìm lược.

— Cúi xuống tớ chải cho! Rê ngòi nhé!

— Rê!

— Tóc cậu rối lắm!

— Ừ, Lê này, cậu...

Ti nữa thì Thắng quên. Thắng bảo Lê hãy giúp Nghinh học vì Nghinh lười lắm. Thắng đã

bàn với Nghinh sang học nhóm với Lê cho vui,
Nghinh bằng lòng rồi. Lê rút cổ lê lười:

— Chịu thôi.

— Sao lại chịu? Việc của đội dấy!

Lê đặt chiếc lược xuống giường:

— Nhưng cậu ấy cứ hay nghịch.

— Không sợ, tớ bảo cậu ấy rồi! Cậu ấy không
nghịch nữa đâu!

Lê ngồi chồm hồm, chống hai tay xuống đầu
gối:

— Cậu ấy cứ chế tớ!

— Chế gì?

— Ngủ... gật.

— Thế cậu còn ngủ gật nữa không?

Lê lắc đầu:

— Chả ngủ nữa. Tờ tỉnh rồi!

Thắng cười:

— Thế đồng ý nhé!

— Đồng ý.

— Thôi, tớ về đây. À, uống nước đã! Sao
nhiều thế?

Lê nhắc ca nước lên:

— Nhiều à? Uống một nửa thôi!

Thắng đỡ lấy cái ca:

— Ngon quá! Về nhé!

Thắng về rồi, Lê lại hát «bé bé bằng
bông».

Cái «cậu» Na ấy, thế mà cứ. Cậu ta không
«nhé» nữa. Thực ra, không phải tự nhiên mà
Na «nhé». Na mau nước mắt chính là vì các
bạn cứ hay trêu và đùa nhả quá! Đạo mới vào
học, Thắng chưa biết; bây giờ thì Thắng rõ rồi.
Chuyện này xảy ra mới từ tuần trước đây thôi.
Nhưng Thắng tự hứa với mình là không bao
giờ Thắng lại trêu bạn như thế nữa.

Ở lớp, ai cũng biết Na dễ khóc, song ai cũng
thích trêu Na. Từ đầu năm học đến giờ, có đâu
hai lần Na không thuộc bài, trong đó có một
bài học thuộc lòng. Ôi, bài học thuộc lòng mà
cũng không thuộc thì thật là phí quá! Lần ấy
Na thừa thật với cô giáo là Na học nhầm bài.
Đáng lẽ học bài «Lũy tre xanh» thì Na lại học
bài khác.

Hôm vừa rồi cũng có bài học thuộc lòng. Chả
hiều Na có học nhầm nữa không, nhưng mà cậu
Quý cũng cứ trêu:

— Cậu Na có học nhầm bài nữa không?

— Không! — Na đáp.

— Thuộc chưa? — Quý hỏi.

— Thuộc.

— Thật không?

— Thật.

— Đọc thử xem nào?

Na bĩu môi:

— Không thêm đọc cho cậu nghe!

Quý hơi tức:

— Không thuộc thì có!

— Thuộc.

— Không thuộc.

— Thuộc.

— Không thuộc. Chúng mày ơi! — Quý gọi —
Cái Na hôm nay không thuộc bài!

Thế là Thái, và cả Thắng nữa chứ, cũng kéo
ào tới, xúm vào chế cái Na. Cái Na tức quá,
không biết làm thế nào, oà lên khóc!

Vừa lúc đó cô giáo đến. Cô giáo hỏi, cái Na
vừa « hức » vừa kể:

— Thưa cô... « hức », bạn... các bạn ấy...
« hức »... chế em.

Cô nghiêm nghị hỏi:

— Sao các em lại chế bạn?

Thắng đứng nghiêm:

— Thưa cô, chúng em không chế ạ! Chúng
em chỉ bảo bạn ấy không thuộc bài thôi ạ...

Cái Na nói chen luôn:

— Dối, có chế! Người ta có thuộc bài lại cứ
bảo là không thuộc.

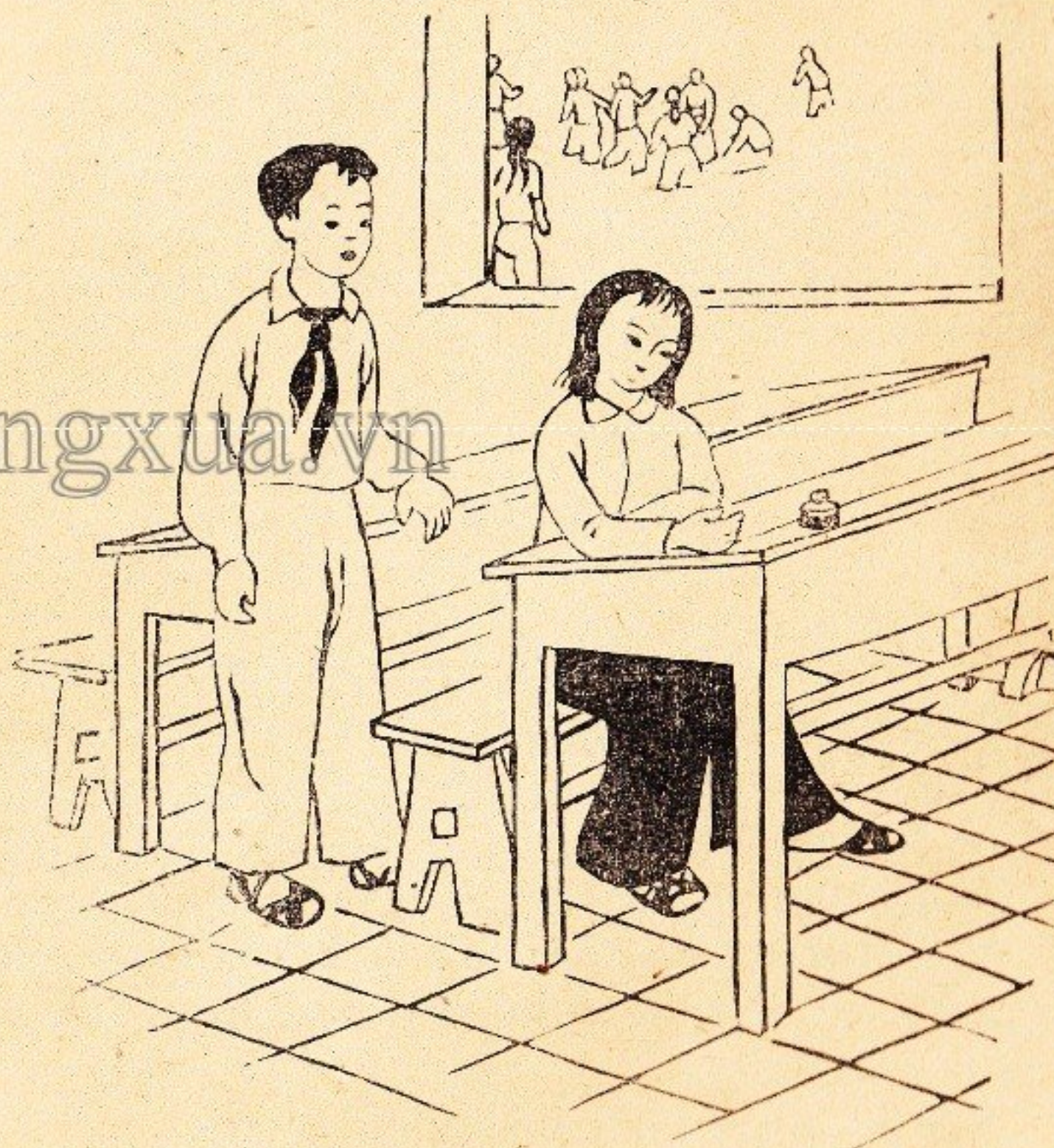
Thắng quay lại:

— Thuộc! Thuộc! Sao không đọc cho người
ta biết? Nào!

Cô giáo chắc đã hiểu ra đầu đuôi câu chuyện.
Cô nói với tất cả nhưng cô lại nhìn Thắng:

— Bạn không thích đọc thì thôi; lần sau
không nên trêu bạn như thế! Thôi, em Na
nín đi!

Sau chuyện ấy, Thắng thấy là mình tồi quá:
Thấy Quý trêu Na, đã không ngăn lại còn hùa
vào! Cũng từ buổi ấy, hễ trông thấy Na là
Thắng lại thấy ngượng ngượng, ngại ngại, lạ

— Bạn Na!

lắm. Chả hiểu Na có giận Thắng không! Nếu Na giận thì Thắng phải làm thế nào bây giờ? Thắng cứ nghĩ ngợi, nghĩ ngợi mãi.

Đến giờ ra chơi, Na ngồi lại ở trong lớp, Thắng định bụng sẽ đến xin lỗi Na. Đôi chân Thắng lúc ấy bước đi sao mà khó thế! Chả hiểu Na có nhận lời xin lỗi của Thắng không? Thắng ngần ngừ một chút rồi đi thẳng đến chỗ Na.

— Bạn Na!

Na ngược mắt nhìn Thắng.

— Thắng... Thắng xin lỗi Na nhé!

Nói xong, Thắng chạy ù ra sân. Na ngơ ngác nhìn theo rồi cười một mình.

11

— Kia, làm đi chứ, đáp số bao nhiêu?
Nghinh không đáp, nhảy tót xuống đất, chạy ra sân. Lê gọi với:

— Đi đâu thế?

— Lấy cái này về làm tỉnh cho nhanh!

Lê đặt bút, cầm lấy cuốn vở của Nghinh. Eo ôi, sao mà bẩn thế! Chữ viết lung tung. Lại vẽ cả tàu bay nữa!

Nghinh nhảy phốc qua ngưỡng cửa.

— Đây!

Vừa nói, Nghinh vừa tung cả một nắm gạch đập vụn lên mặt bàn. Lê rút tay lại:

— Cái gì thế?

— Để đếm mà!

Lê lắc đầu:

— Không được. Đến lớp cậu cũng mang cả gạch đi à?

Nghinh phúi tay:

— Thế thì thôi vậy!

Nghinh ném tuột nắm gạch vào góc nhà, cầm luôn bút định viết.

Lê kêu lên:

— Khiếp! Rửa tay đi chứ!

Nghinh cau mày:

— Cậu hay lời thôi lắm!

Lê không chịu:

— Tay bẩn thế kia, lại còn...

Nghinh vùng vằng bỏ ra sân rửa tay.

Một lát sau, hai đứa lại lúi-húi làm bài. Cứ so sức học thì Nghinh không kém gì Lê, nhưng Nghinh chưa chịu khó ngồi học.

Lê còn đang chép bài từ bản nháp vào vở thì Nghinh đã quăng bút đánh « tạch » một cái.

Lê ngẩng lên:

— Xong rồi à?

— Xong.

Lê cầm vở của Nghinh xem thử.

— Eo ơi!

— Gì?

— Cần phải chép lại đi!

— Sao?

— Bần lắm!

— Thôi!

— Thôi là thế nào?

Nghinh lạy bậu:

— Học với cậu chán lắm!

— Chán gì?

Nói thế thì nói, rồi Nghinh cũng ngồi xuống chép lại. Lê chờ cho Nghinh đã chép xong, chép sạch sẽ thật rồi, mới hỏi:

— Này, cậu có vào Đội nhi đồng Hồ Chí Minh không?

Nghinh gấp vở bài tập lại:

— Đội thằng Thắng ấy hả?

Lê định « ờ » nhưng chợt nhớ ra:

— Đội lớp Hai C. Còn bạn Thắng là đội trưởng thôi.

Nghinh nghĩ một lúc mới nói:

— Tôi vào đội với thằng Thắng thôi. Tôi không vào đội có thằng Thái thò lò mũi.

— Sao vậy?

— Không chơi với thằng thò lò mũi.

Lê bật cười:

— Rồi nó hết thò lò chứ! Cả lớp chỉ có một đội thôi.

— Nhưng mà... Chả đứa nào nó cho vào.

— Sao lại chả đứa nào? Đội là chúng của cả lớp chứ!

Nghinh vung tay:

— Được, thi vào. Vào luôn chứ!

Lê lắc đầu:

— Chưa. Cậu phải chăm học đã!

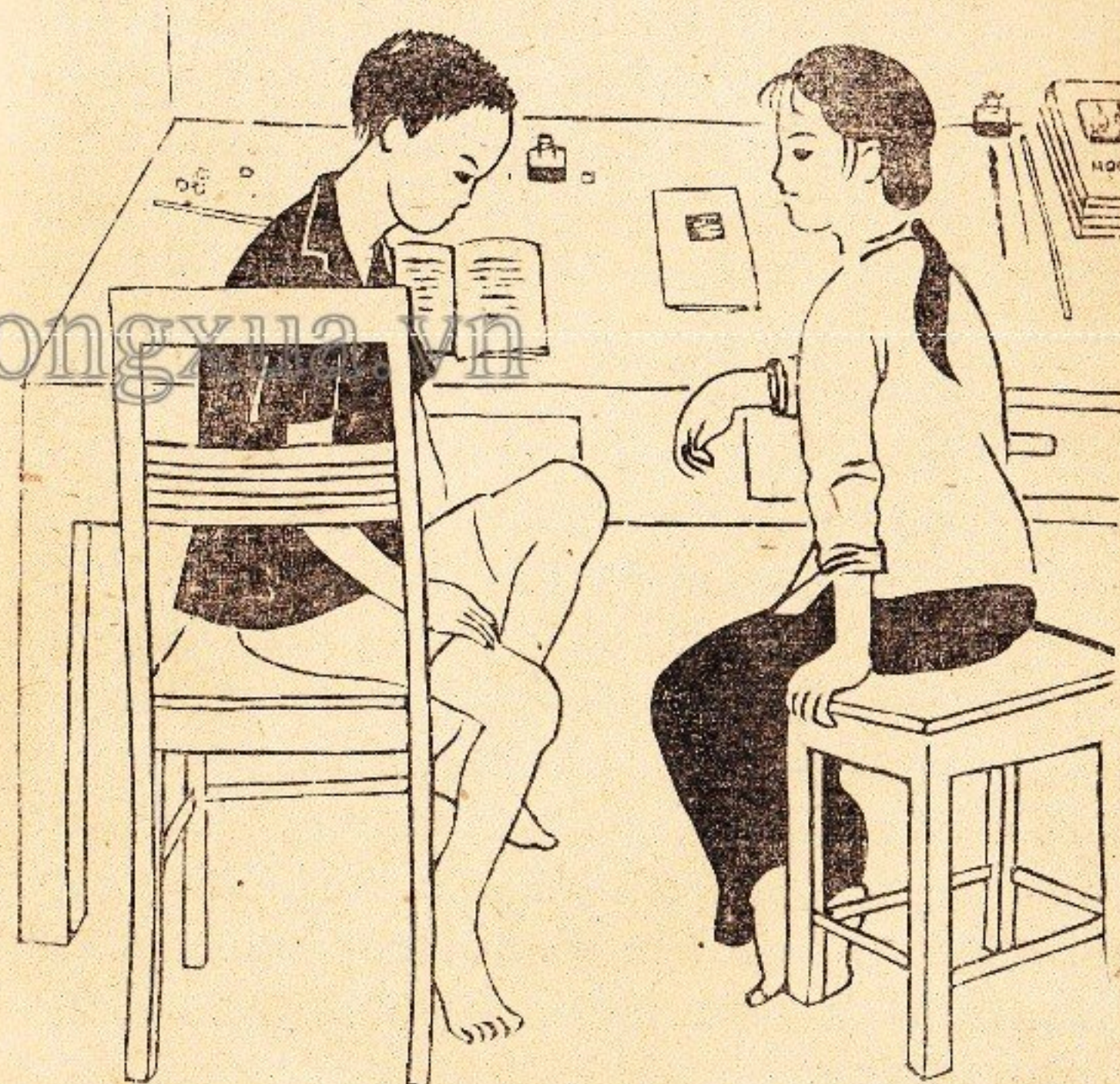
Nghinh ngó người:

— Phải chăm à?

— Chứ sao!

Nghinh có vẻ buồn:

— Thế thì khó lắm. Tôi không biết chăm.

— Thế thì khó lắm. Tôi không biết chăm.

Lê thấy khó nói cho Nghinh hiểu quá! Chỉ có việc chăm học thôi mà cũng không làm nổi thì vào đội làm sao được. Hay là cứ bảo Nghinh thử chăm xem thế nào vậy.

— Cậu cứ thử chăm đi, xem có được không nào!

Nghinh chớp mắt:

— Tớ chả biết thử!

Giữa lúc Lê đang lúng túng chưa biết nói với Nghinh thế nào thì Thắng đến. Ba đưa liền ngồi chụm lại với nhau. Thắng nghe Lê kể lại việc học của Nghinh. Ủ thế nào là chăm chỉ? Thắng nhìn vào cuốn vở của Nghinh, thấy Nghinh viết đã sạch sẽ hơn trước, liền reo lên:

— Chăm như cái lúc cậu chép tại bài cho sạch ấy!

Lê cũng vui vẻ nói theo:

— Ủ. Chăm như thế đấy, thế đấy!

Nghinh chống cùi tay xuống mặt bàn, hai bàn tay úp vào hai bên má. Thực lòng, Nghinh thích được vào đội như «chúng nó» lắm. Nhưng chẳng thấy đứa nào gọi Nghinh vào đội hết cả. Thế ra vào đội cũng không dễ đâu! Không như đi đá bóng, hễ gọi là đi. Lúc này nghe Lê nói thế, Nghinh mới hiểu rõ hơn. Nghinh nói ngập ngừng:

— Được, để tớ thử xem!

Lê vui hẳn lên:

— Thật chứ!

— Thật mà!

Thắng thích quá, cũng nói:

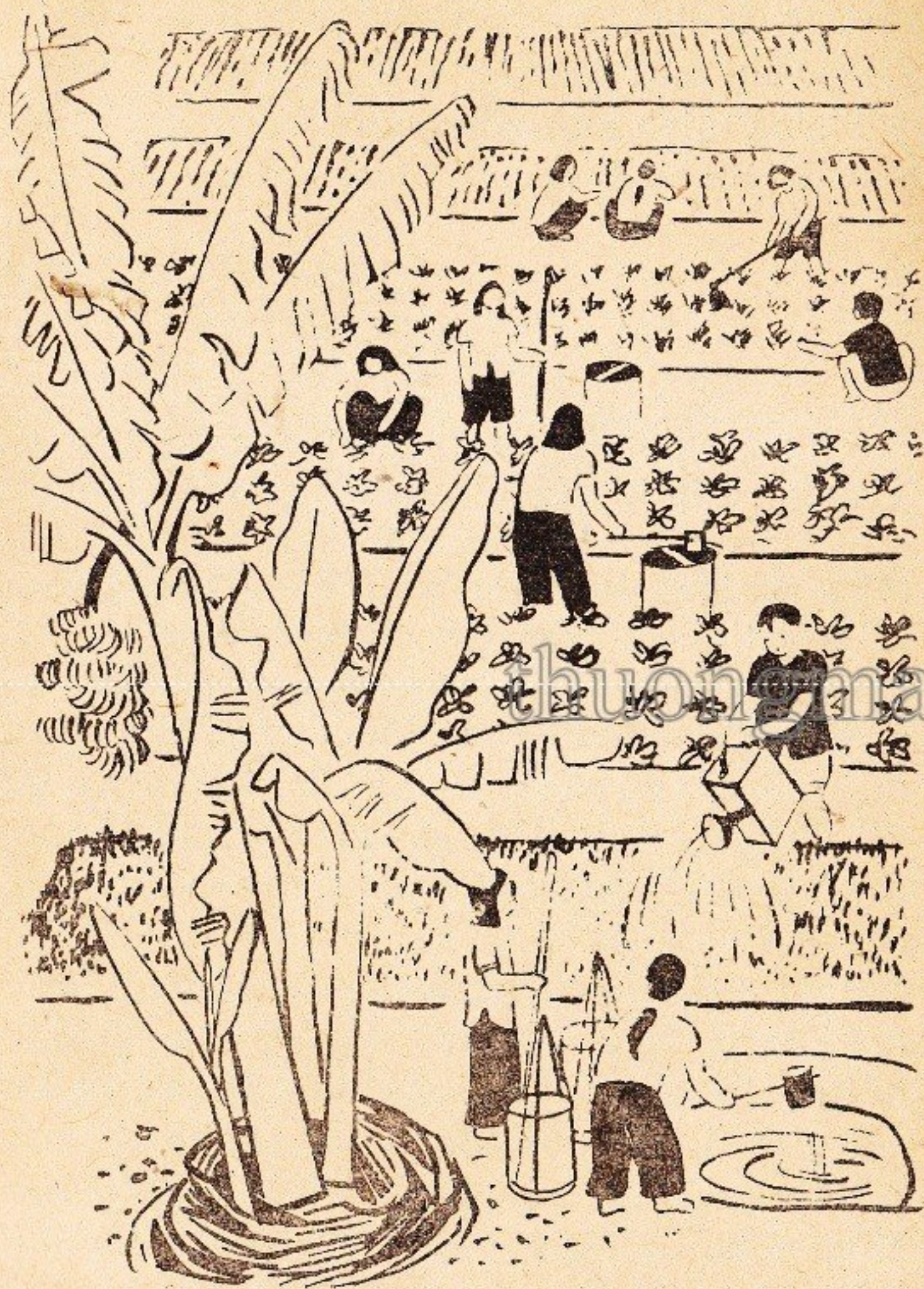
— Thật chứ lị!

12

Kỷ cách mãi vẫn chưa làm xong cái mắc áo, Thắng đã định thôi, nhưng lại ngồi rón một lúc nữa. Cố vậy, cố tí nữa xem thế nào! Lúc trông thấy cái mắc áo ở nhà Lê, Thắng tưởng cũng dễ làm thôi! Ai ngờ thế mà khó. Khó nhất là lúc đóng đinh để cho miếng gỗ nọ giữ lấy miếng gỗ kia. Mà lại còn phải dùi lỗ móc đinh treo làm sao cho nó cân nữa chứ! Cái Lê nó nói thế mà đúng. Bây giờ Thắng mà bỏ dở, chịu không làm nổi cái mắc áo này thì cái Lê nó lại càng chế cho!

Cuối cùng, rồi cái mắc áo cũng thành hình, tuy không lấy gì làm đẹp lắm, nhưng mà là do tự tay Thắng làm lấy. Xong xuôi, Thắng cất dọn gọn ghẽ rồi ra vườn trường để tưới rau.

Hay quá! Tờ Một đã ra đủ. Cậu Thái tươi hăng nhất. Cả Nghinh nữa chứ! Hoan hô nhé! Đôi chân chạy nhanh của cậu Quý lúc này thật là có ích. Cậu ta len lỏi qua các rãnh luống

Lớp Hai C đã tưới gần xong...

như con sóc. Những tia nước nhỏ rơi xuống tàu rau kêu rào rào, rào rào. Nắng chiều mỏng như tơ nhuộm mượt cả vườn rau.

Lớp Hai C đã tưới gần xong mà vẫn chưa thấy lớp Hai A ra. Bên Hai B bây giờ mới có hai ba đứa. Cuối cùng, Hai B cũng tưới xong, chỉ còn Hai A. Thắng bảo Thái:

— Thế là bên Hai A kém điểm thi đua rồi. Thái cười hi hi:

— Kém quá đi chứ! Thôi, về!

Sáng hôm sau, Thắng chạy ngay ra vườn rau. Đúng là lớp Hai A quên tưới rau thật.

Tới giờ vào lớp. Cô giáo hỏi công việc trồng rau. Thắng đứng dậy báo cáo:

— Thưa cô, tổ Một đã tưới tốt ạ!

Cô giáo khen:

— Tốt. Cô rất vui lòng.

Thắng thưa tiếp:

— Thưa cô, bên lớp Hai A không tưới ạ!

Cô giáo hỏi:

— Sao em biết?

Thắng kể lại y như sự thực, nghĩa là từ chiều hôm qua đến giờ luống rau của lớp Hai A vẫn còn khô nguyên.

Cô giáo hỏi thêm:

— Sao các em không tưới hộ?

Thắng ngạc nhiên quá:

— Thưa cô, tưới hộ bên Hai A ấy ạ?

— Đúng, như thế mới tốt! Đội Hai C không tưới giúp đội bạn thì Hai C cũng có khuyết điểm.

Thắng chưa hiểu. Như thế... như thế là cả hai bên cùng chưa tốt? Thắng thưa:

— Thưa cô... đấy không phải là rau của lớp ta ạ.

Cô giáo vẫy tay ra hiệu cho Thắng ngồi:

— Nhưng đó là rau của nhà trường. Thấy các bạn ấy quên tưới thì ta tưới giúp. Một ngày rau không được tưới nước có khác gì ta bỏ một bữa ăn? Rau sẽ lớn chậm. Thi đua là để chăm sóc cho rau của nhà trường tốt hơn. Ta vun xới cho rau của lớp ta, nhưng còn phải biết nghĩ đến các lớp bạn nữa!

Thắng liếc nhìn Thái. Thái cũng nhìn Thắng. Tại sao Thắng và các bạn của Thắng lại không nghĩ được như thế ngay từ chiều hôm qua nhỉ? Có lẽ tại Thắng quên rằng: Vườn rau của nhà trường cũng là của chung tất cả mọi người.

Trước lúc ngừng lời, cô giáo hỏi cả lớp:

— Các em rõ chưa nào?

Cả lớp cùng thưa:

— Rõ ạ!

Thắng tức mình cho Thắng quá! Giá không bận học thì ngay bây giờ Thắng chạy đi tưới rau cho đội bạn đấy! Song không thể làm như thế được. Lần sau, nhất định là từ lần sau đây này, hễ có ai quên việc gì thì Thắng sẽ làm giúp ngay. Dù đó là lớp Hai A, Hai B hay là cả ở lớp Một nữa.

Tuy vậy, từ hôm ấy cho đến cuối năm học, lớp Hai C chẳng phải tưới rau hộ lớp nào hết. Tất cả các bạn ở trong trường, ai cũng nhớ và chăm tưới rau.

13

Đã là đội trưởng rồi, thế mà Thắng vẫn có khuyết điểm đấy! Ví dụ như việc tưới rau vừa rồi. Bây giờ phải làm gì đây? Càng nghĩ Thắng càng không vui. Tốt nhất, mình phải nhận khuyết điểm trước đội. Như cậu Thái đấy, cậu ta đã phê bình Thắng:

— Tại cậu đấy! Cậu là đội trưởng mà cậu không biết bảo chúng tớ. Thành thử cậu sai, cả chúng tớ cũng sai nốt!

Đến hôm sinh hoạt đội, Thắng đứng lên:

— Tôi xin có ý kiến. Tôi có khuyết điểm hôm tưới rau vừa rồi. Đáng lẽ phải tưới giúp đội bạn thì tôi lại bỏ về. Tôi xin hứa với các bạn là tôi sẽ không thế nữa. Hết ạ!

Thắng nói xong, cả đội vỗ tay hoan hô. Thắng đỏ cả mặt:

— O! Các cậu lại hoan hô tớ có khuyết điểm à? Cái Na nói luôn:

— Tớ hoan hô cậu nhận khuyết điểm đấy chứ!

Ừ, thế thì đúng! Thắng giở sổ tay xem lại những công việc cần phải bàn.

Trong buổi họp này, đội Hai C bàn về một đợt thi đua đặc biệt. Đó là đợt thi đua gìn giữ vệ sinh, bảo vệ sức khỏe. Thắng nêu việc bạn Thái đã chịu khó giữ cho mũi khỏi thò lò, thế là tốt. Các bạn khác cũng nên như bạn Thái, để làm sao cho đội Hai C luôn luôn có nhiều người sạch sẽ, không còn ai bẩn thỉu nữa.

Thái có vẻ không bằng lòng:

— Tôi đề nghị không bàn về cái mũi nữa nhé! Mũi tôi sạch rồi!

Đúng thế. Hai «con rồng» của Thái đã bay đi rồi. Hiện giờ mũi Thái đã sạch. Thắng phải nói rõ thêm rằng đây là đội khen Thái chứ không phải bàn về cái mũi của Thái. Đến lúc ấy Thái mới vui vẻ, cười hi hi.

Cuối cùng, cả đội đồng ý là bắt đầu từ bây giờ, mỗi bạn tự đề ra cho mình việc gìn giữ vệ sinh, bảo vệ sức khỏe. Thắng cũng thế, Thắng sẽ chăm chải đầu hơn.

Tan buổi họp, Thái hích Thắng:

— Có đứa nào nói gì cậu đâu mà cậu lại tự phê bình cậu thế?

Thắng cười. Ừ, đúng là chẳng có ai nói gì Thắng cả. Nhưng Thắng có khuyết điểm cơ mà! Khi đã biết mình có cái sai thì phải nhận chứ! Thắng nghĩ thế và nói:

— Sai thì phải nhận lỗi! Tớ cũng thế mà cậu cũng thế. Chứ lại phải đợi phê bình à?

Chắc Thái đã hiểu ra nên cậu ta lăm lăm chẳng hiểu là nói với Thắng hay nói với chính cậu ấy nữa:

— Đáng lẽ tớ phải phê bình cái mũi của tớ trước mới đúng.

Thắng hích Thái:

— Mũi của cậu sạch rồi cơ mà!

Thái vẫn lăm lăm:

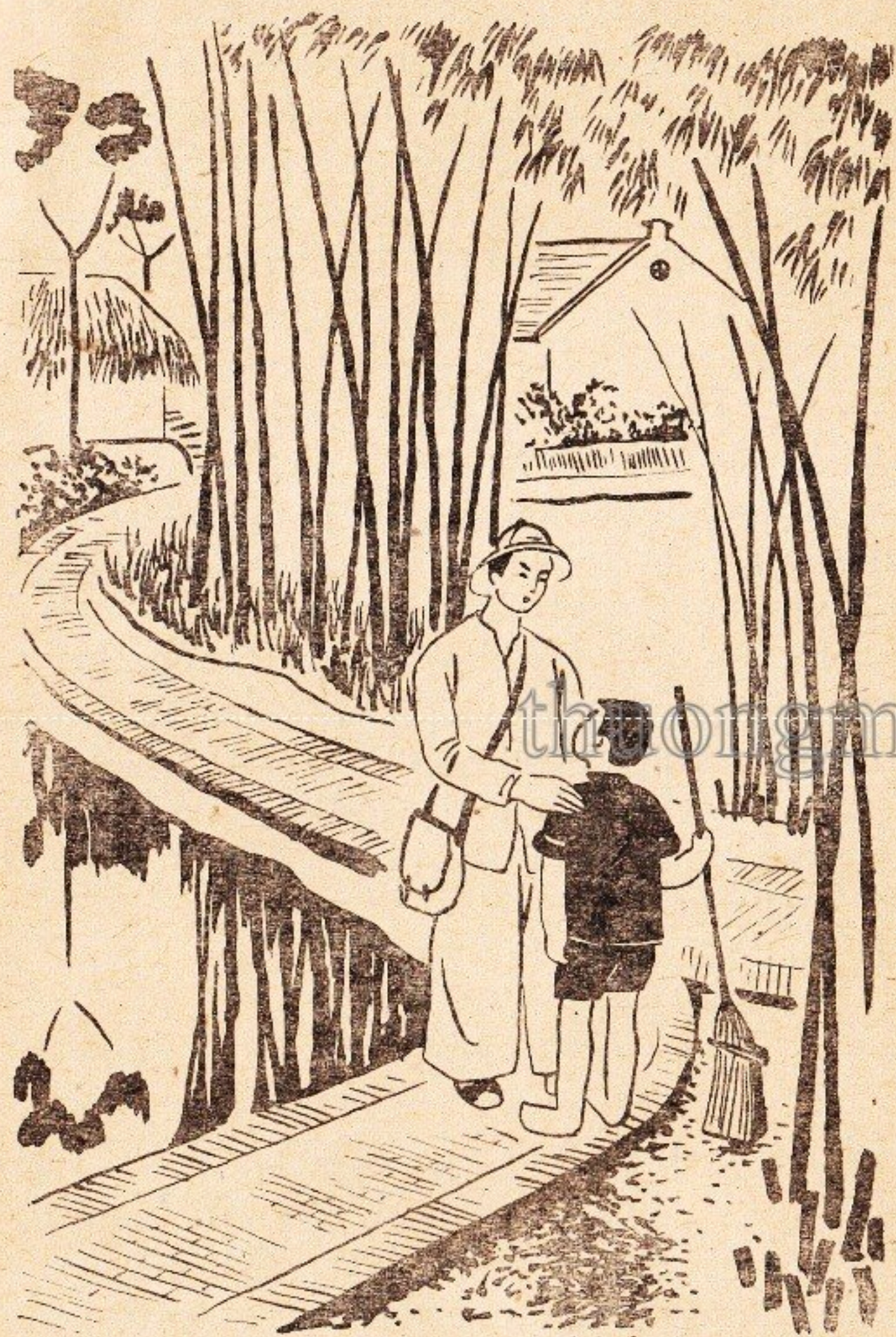
— Không phải bây giờ, trước kia cơ! Đáng lẽ cậu phải nhắc tớ, bảo tớ đã! Tại cậu đấy!

Thắng bật cười to, Thái cũng cười:

— Không, tại tớ. Tại tớ trước. Thắng nhỉ!

Thắng gật đầu. Hai đứa bả vai nhau đi như đôi chim non. Thắng nhìn Thái và thấy cậu ta lúc này sao mà đáng yêu thế! Chỉ cần hết thò lò mũi một cái, nom cậu ta khác hẳn đi. Thế mới đặc biệt chứ!

Thái tha thẩn ở sân trường một lúc lâu vẫn chưa thấy có một bạn nào đến lớp. Hôm nay Thái đang có chuyện vui đây. Vui đến nỗi cả những hàng xoan non mới trồng trong vườn trường vừa thấy Thái đã dung đưa gật gù chồm là non như thể gật chào. Thái không ngờ đấy!

— Các cháu khá lắm !...

Chả là sáng nay, Thái mang chổi rể ra tận đầu ngõ quét đường. Đây là công tác của đội nhi đồng đấy! Giữ vệ sinh chung tức là phải sạch sẽ mà! Minh sạch sẽ cho mình rồi, chưa đủ. Cần biết giữ vệ sinh cho tất cả mọi người nữa. Cái ngõ xóm này là ngõ chung, thường chỉ có người lớn ra quét. Thái chưa bao giờ mang chổi đi làm công việc này. Đội nhi đồng vừa bàn với nhau ngày hôm qua; sáng hôm nay Thái muốn làm ngay những công việc đội đã bàn. Chính vì thế mà Thái chọn việc này. Trong lúc Thái đang vun đám lá tre và rác rưởi lại để hót thì bỗng có một người đi vào xóm. Người ấy lại rẽ ngay vào lối ngõ Thái đang quét. Chẳng phải là ai xa lạ! Thái đã nhận ra là bác chủ tịch xã. Không hiểu sao, Thái lại lúng túng định giấu cái chổi vào bụi tre. Bác chủ tịch đã bước tới. Bác cười rất tươi. Thái đã giơ tay để quét mũi, nhưng sức nhớ là mũi mình đã khởi thò lò rồi. Thái lễ phép chào :

— Cháu chào bác ạ!

Bác chủ tịch dang cả hai tay ôm lấy Thái :

— Chào cháu! Tốt lắm! Có một mình cháu quét ngõ thôi à?

Thái ngượng nghịu :

— Thưa bác, cả các bạn cháu nữa ạ.

Bác chủ tịch nhìn xung quanh :

— Thế đầu cả rồi?

— Dạ, ai ở đâu quét ngô đấy ạ!

Bác chủ tịch tỏ vẻ hài lòng:

— Các cháu khá lắm! Ai bảo các cháu làm việc này?

Thái hớn hờ hản lên:

— Dạ, đội nhi đồng chúng cháu đấy ạ!

Bác chủ tịch gật đầu:

— Khá lắm. Cháu là đội trưởng hả?

Thái lung túng:

— Dạ... không ạ! Cháu... bạn Thắng mới là đội trưởng cơ ạ!

Bác chủ tịch nheo mắt, suy nghĩ:

— Thắng... Thắng con bác Nguyễn có phải không?

— Vâng ạ!

— Tốt lắm. Thế thì Thắng cũng đang quét ở ngoài kia. Bác rất vui lòng và hoan hô các cháu!

Bác chủ tịch vừa nói vừa vỗ vai Thái. Thái cười, khoe thêm:

— Chúng cháu sẽ quét luôn, bác ạ!

Bác chủ tịch giúp Thái hót đồng rác và xèo bật lửa cho Thái đốt. Bác lại còn chia tay ra:

— Nào, chào cháu!

Thái rút rề đặt bàn tay nhỏ thon của mình vào giữa lòng bàn tay to và chắc của bác chủ tịch. Bác nắm chặt lấy tay Thái và lắc mạnh:

— Bác đi nhé!

Thái sung sướng nhìn theo bác chủ tịch vội vã rời ngô nhà Thái. Chắc là bác bận nhiều việc lắm. Thế mà bác vẫn không quên hoan hô Thái chứ! Như thế là đội nhi đồng của Thái cũng được hoan hô đấy! Thái phải kể chuyện này cho các bạn trong đội nghe mới được. Thật là may, giá mũi Thái vẫn còn thò lò như mọi hôm thì thật là chán. Sạch sẽ, thế mà hay!

Thái chạy ngay vào lớp. Chẳng cần nghĩ xem hôm nay ai trực nhật, Thái cứ quét lớp cái đã! Thái quét lớp thì chốc nữa khỏi phải để người khác quét chứ sao! Làm việc và đừng chơi thì... làm việc vẫn hơn! Thái cười một mình và nghĩ vậy.

Từ hôm thi đua gìn giữ vệ sinh và bảo vệ sức khỏe đến giờ, lớp Hai C nom khác hẳn đi. Hiện nay, không còn ai quăng mũ nón lung tung nữa. Tổ nào cũng có mắc áo tự làm lấy để treo áo mưa, mũ nón. Mặt mũi đứa nào cũng sáng sủa hẳn ra. Riêng Thắng, Thắng cũng thích mình hơn trước. Nhìn «cái cậu» Thắng trong gương đã chải đầu, rẽ ngôi cẩn thận, vẫn đẹp hơn là «cái cậu» Thắng khi còn để đầu bù xù...

«Thò lò» như cậu Thái ấy, thế mà dạo này cũng sạch sẽ lắm. Lê «bé bé bằng bông» không

còn ngủ gật trên lớp nữa. Ngay như cậu Nghinh, nghịch ngợm như thế mà cũng đã ngoan hơn. Nghinh rất muốn được vào Đội nhi đồng Hồ Chí Minh. Nghinh tìm Thắng ngay ở chỗ đá bóng và hỏi khẽ:

— Này, cậu cho tớ vào đội nhi đồng với chứ!

Thắng mở tròn xoe mắt:

— Tớ cho cậu vào thế quái nào được!

Nghinh chưa tin là Thắng nói thật:

— Cậu là đội trưởng cơ mà!

Thắng dậm ra khó nói:

— Ủ, tớ là đội trưởng!

— Thế sao cậu lại không cho tớ vào?

Thắng kéo Nghinh ra khỏi chỗ đá bóng:

— Đội là đội của cả lớp thì tất cả mọi người trong đội cũng nhận xét chứ!

Nghinh gật đầu:

— Thế thì cậu bảo chúng nó nhận xét tớ đi!

Thắng nhìn Nghinh:

— Cậu không nghịch xấu nữa chứ?

— Không!

— Không nói tục nữa?

— Không!

— Chăm học?

— Chăm!

— Làm nhiều việc tốt?

— Nhiều!

— Ngoan?

— Ngoan chứ! Nhất định là tớ ngoan ngay!

Thế thì được. Thắng hẹn:

— Hôm nào họp đội, tớ sẽ báo cáo cho cả đội biết. Tớ sẽ giới thiệu là cậu rất muốn vào Đội nhi đồng Hồ Chí Minh và cậu đã ngoan. Đồng ý không?

Nghinh cười tit mắt:

— Đồng ý lắm!

Thắng vừa định chạy vào bãi đá bóng thì Nghinh kéo tay Thắng lại:

— Này!

Thắng đứng sững:

— Gì thế?

— Tớ... tớ...

Thắng ngậy người nhìn Nghinh đang cho cả hai tay vào túi quần, vẻ không vui:

— ...Tớ sún răng, cậu ạ.

Thắng trả lời:

— Thì sao?

— Tớ sợ chúng nó không cho tớ vào.

Thắng ngắm Nghinh và nhớ ra là cậu ta sún mất hai cái răng cửa thật. Ủ, cái này thì chưa có kỳ họp đội nào bàn đến. Song bị sún răng một tí nhưng đã học chăm và ngoan thì cũng tốt thôi! Chả ngại gì. Để cho cẩn thận và chắc chắn hơn, Thắng nhắc Nghinh:

— Nhưng mà cậu đừng để sún thêm cái nào nữa đấy nhé!

Nghinh mím môi lại như để che cho kín hai cái răng đã sún và gật đầu một cái.

Mùa xuân bao giờ cũng được báo trước bằng những tiếng pháo diêm và nồi bánh chưng luộc. Chơi pháo diêm, thế nào cũng bị mắg. Nhưng ăn bánh chưng thì thưởng là được ăn đến no. Đã lâu, Thắng không hát bài «Này này bạn nhỏ kia ơi! Lớn thêm một tuổi thì thôi khóc nhè...» nữa. Vì Thắng sắp sửa chín tuổi rồi. Các bạn Thắng cũng thế! Hình như mùa xuân có nhiều chuyện vui hơn các mùa khác. Giữa mùa xuân và mùa hạ, Thắng thích mùa xuân hơn.

Năm nay, pháo diêm chưa nổ, bánh chưng chưa gói, Thắng đã vui: Đội nhi đồng Hồ Chí Minh lớp Hai C của Thắng vừa được nhà trường khen. Điều được khen và được các đôi bạn hoan hô nhiều nhất là việc giúp đỡ nhau học tập và làm việc tốt của Hai C. Thắng được thay mặt các bạn trong đội lên nói lại những công việc đã làm (tức là lên báo cáo điển hình đấy). Khi được tin lớp Hai C sẽ lên báo cáo trước các lớp bạn, Thắng lo quá! Thắng có biết báo cáo là thế nào đâu! Mãi đến lúc chị phụ trách bảo: «Em cứ nói lại từng việc một như các em đã làm ấy...», Thắng mới đỡ lo. Thế ra báo cáo là như vậy đấy!

Lúc lên nói, Thắng làm sao ấy! Xấu hổ cũng có và hồi hộp cũng có. Đội cho các bạn vỗ tay xong, Thắng bắt đầu:

— Em thưa các thầy cô giáo, các anh các chị trong ban phụ trách Đội... Thưa các bạn...

Thế rồi Thắng cứ đứng ngây ra thôi. Chị phụ trách hiền từ nhìn Thắng như có ý bảo: «Cứ bình tĩnh mà nói, em ạ...»

Thắng cúi nhìn xuống mặt bàn và trông thấy một cái máy bay phản lực vẽ bằng mực. Hừ, cái cậu nào lại vẽ bậy rồi! Đây là cái bàn thầy giáo của lớp Hai B. Lớp Hai C của Thắng không thể đâu! Thắng nhớ tới câu chuyện tưới rau hôm nọ và bắt đầu:

— Thưa các thầy cô giáo, các anh các chị phụ trách và các bạn. Đội Hai C chúng em cũng có lúc có khuyết điểm đấy ạ! Em xin kể việc trồng rau...

Kể xong việc trồng rau, Thắng ngẩng lên và nom thấy Thái đang cười. Thắng kể luôn chuyện cái mũi của Thái... Tiếp đó, Thắng kể lại mọi việc đã làm ở đội nhi đồng Hai C.

Chả hiểu Thắng nói có hay không mà các thầy cô giáo, các anh chị phụ trách, ai cũng vui vẻ, gật đầu tươi cười nhìn Thắng. Kể xong một việc, Thắng lại nghe thấy tiếng vỗ tay của các bạn...

Tiếng vỗ tay ấy cho đến tận bây giờ Thắng vẫn còn nhớ. Vui lắm. Vì đây là niềm vui của cả lớp, cả đội nhi đồng Hai C...

« Tích tắc tích tắc... »

Cái đồng hồ vui vẻ đếm từng giây từng phút.

Hôm nay, mẹ lại ngồi khâu ở bên giường. Mẹ khâu cho Thắng một cái áo mới đấy! Cái áo Thắng mặc hồi đầu năm học, thế mà bây giờ đã ngắn rồi. Mẹ mỉm cười nhìn đứa con trai của mẹ đang hớn hờ kể chuyện đội nhi đồng Hồ Chí Minh lớp Hai C cho mẹ nghe...

Mùa thu 1970

thuongmaitruongxua.vn